



Poljedelstvo

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes bo na Primorskem pretežno jasno, drugod bo deloma jasno z občasno povečano oblačnostjo. Najvišje dnevne temperature bodo od 15 do 18, na Goriškem in v Slovenski Istri okoli 20 °C.

Jutri bo na Primorskem sončno s šibko burjo, drugod bo sprva pretežno, popoldne pa zmerno oblačno. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 8, na Primorskem okoli 10, najvišje dnevne od 13 do 17, na Primorskem okoli 20 °C.

Obei V četrtek in petek se bo nadaljevalo suho jesensko vreme. Več jasnine bo ob šibki burji na Primorskem, v notranjosti pa bo predvsem zjutraj in dopoldne marsikje precej megle ali nizke oblačnosti. Postopno bo nekoliko hladneje.

Vremenska slika Nad večjim delom Evrope je obsežno območje visokega zračnega tlaka. V višinah priteka k nam od severa nekoliko hladnejši in občasno bolj vlažen zrak.

*Vir: ARSO; ponedeljek, 14. oktober 2025 ob 05:00

SVETOVANJE

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. ing. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Kristjan Auguštin, dipl.inž.agr. (VS)
041 715 641, kristjan.augustin@karsia.si

Posavska, zasavska, savinjska, koroška in JV regija

Marjan Kragl, univ. dipl. ing. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si

Obalno-kraška, primorsko-notranjska, goriška, gorenjska, osrednjeslovenska in zasavska

Primož Štepic, dipl. ing. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. ing. agr.
041 689 120, marketing@karsia.si

Ljudem in okolju
prijazno varstvo rastlin

www.karsia.si



Varstvo ozimnih žit

Varstvo pred plevli

V Sloveniji se je v zadnjih nekaj letih močno uveljavil ukrep jesenskega zatiranja plevelov v žitih. Dokazano je, da z uporabo jesenskega herbicida dosegamo višje pridelke, plevela zatremo pravočasno, predvsem pa si zagotovimo brezskrbno pomlad, ki pa je lahko zaradi nepredvidljivega vremena (moča ali suša, pogosti spomladanski vetrovi,...) neugodna za izvajanje tega ukrepa. Za jesensko zatiranje vseh pomembnih plevelov v žitih imamo na razpolago dva odlična herbicida, **Bizon** in **Trinity**, oba pa sta dovoljena tudi na **VVO** in v ukrepu **KOPOP_VOD**.

Prednosti jesenskega zatiranja plevelov v žitih:

- pravočasno zatiranje plevelov v posevku ima za posledico, da posevek nima konkurence in se v praksi dosega 6-10 % višje pridelke
- prednost pri zatiranju problematičnih plevelov kot so **navadni srakoperec ali pahovka, modri glavinec, plezajoča lakota ali smolenec** in tudi **škrlatno rdeča mrtva kopriva**, ki jo v tem času učinkovito in pravočasno zatremo
- rešitev enega agrotehničnega ukrepa za brezskrbno pomlad, saj v primeru deževne in mokre pomladi, njive na težjih tleh ne omogočajo prevoznosti, kar ima za posledico pozno zatiranje plevelov, gospodarsko škodo in težave z zatiranjem določenih premočno razvitih plevelov
- enostavna in vsestranska uporaba, **Bizon** in **Trinity** sta dovoljena na **VVO** ter **KOPOP_VOD** in v vseh žitih, kot je pšenica, ječmen, rž in tritikala, **Bizon** pa ima dovoljeno uporabo še v piri.

Herbicid **Bizon** vsebuje tri učinkovine (penoksulam, diflufenikan in florasulam), ki se med seboj dopolnjujejo v načinu in spektru delovanja. Uporablja se v **ozimni pšenici, ozimnem ječmenu, rži, tritikali in piri**. Zatira vse pomembne plevela v žitih, kot so **navadni srakoperec ali pahovka, plezajoča lakota ali smolenec, kamilice, navadna zvezdica, jetičnike, navadni plešec, njivska vijolica, škrlatno rdeča mrtva kopriva, samosevna njivska redkev, modri glavinec** in druge. **Priporočilo:**

- **Bizon** uporabljamo samostojno v **odmerku 1,0 L/ha**. Najboljši učinek dosežemo pri tretiranju v zgodnjih fazah plevela med klitjem, pa do razvojne faze, ko ima 2-3 liste; posevki žit so nekje v fazi treh (štirih) listov (BBCH 11-14). Dnevne temperature naj bodo nad 5 °C, nočne pa naj ne bodo 2-3 dni po tretiranju pod 0 °C. Sredstvo ima talno in foliarno delovanje (60:40).
- s škropljenjem v lepi jeseni ne hitimo na suha tla, ampak počakamo na zanesljivo napoved padavin, saj gre za talni herbicid, ki za svoje delovanje potrebuje talno vlago. Škropimo 1-2 dni pred napovedanimi padavinami ali pa takoj po padavinah, kjer je to mogoče; odvisno od tipa tal.
- **Bizon** še posebej priporočamo v ječmenu in povsod tam, kjer imamo težave z zapleveljenostjo s smolencem in modrim glavincem, ter samoniklimi križnicami, saj je superioren v delovanju na te plevela.



Posevek ozimnega žita



Navadni srakoperec ali pahovka



Plezajoča lakota ali smolenec



Bizon

Varstvo in prehrana ozimnih žit

Varstvo pred pleveli

Druga izbira je lahko tudi starejši herbicid **Trinity**, prav tako na osnovi treh učinkovin (klorotoluron, pendimetalin, diflufenikan). Uporablja se v ozimni pšenici, ozimnem ječmenu, rži in tritikali. **Priporočilo:**

- **Trinity** se uporablja v **odmerku 2,0 L/ha** po vzniku posevka, ko se vrste že dobro vidijo oz. so dobro vidne t.i. »vozne« steze, oziroma ko prvi list prodre skozi koleoptilo, pa do faze, ko je tretji list razgrnjen (BBCH 10-13). Dovoljena uporaba na VVO.

Kdaj se ne priporoča uporaba jesenskih talnih herbicidov?

V primeru slabe priprave tal, ko imamo zelo grudičasta strukturo (grude premera več cm) in v primeru padca temperatur, ko po škropljenju v naslednjih dneh ni napovedanih dnevnih temperatur nad 5 °C in že prihaja do nočnih zmrzali.

Preprečevanje virusnih okužb žit

V primeru toplega oktobra ali novembra se lahko na zgodaj sejanih posevkih žit močneje pojavijo **listne uši**, ki so prenašalke **virusa rumene pritikavosti žit**, predvsem na ječmenu še posebej virusa rumene pritikavosti ječmena. Okužbe s temi virozi lahko močno zmanjšajo pridelke. **Priporočilo:**

- piretroidni insekticid **Mavrik 240 EW** v **odmerku 200 mL/ha**. Uporabimo ga lahko na pšenici, rži in tritikali. Za optimalni pH vode za škropljenje uporabite posebno sredstvo **pH minus** v **odmerku 44-104 mL/hL**.

Foliarna prehrana ozimnih žit v jesenskem času

Ozimna žita, še posebej ječmen, imajo že v jesenskem času potrebe po prehrani z **manganom**. Določena žita kažejo pomanjkanje tega elementa z izrazitim rumenenjem. Še posebej se to najbolj izraža na posevkih ječmena, ki rastejo na tleh z visokim pH. **Priporočilo:**

- **Karsia Mangan** v **odmerku 2 L/ha** skupaj z jesenskim herbicidom, ko imajo žita 3 liste. S tem bomo zagotovili dobro prehrano žit z manganom, boljšo rast ter višjo odpornost na nizke zimske temperature ter boljšo rast posevkov v primeru stresne pomladi.



Posevek ozimnega žita



Trinity



Mavrik 240 EW in pH minus



Karsia Mangan

Varstvo oljne ogrščice

Varstvo pred plevli

Letos se posevki oljne ogrščice razlikujejo med seboj predvsem po času setve. Posevki sejani na dobro pripravljena tla z dovolj vlage takoj po 27. avgustu so izredno lepi in močni ter imajo popolni sklop. Posevki sejani po 8. septembru so večinoma neizenačeni, saj je do 30 % oljne ogrščice vznikalo kasneje, medtem ko je glavnina posevka že razvila 3 prave liste. Zaradi take situacije moramo seveda redno spremljati posevke in uporabo herbicida prilagoditi razvoju posevka in plevelov.

Priporočilo:

- **Belkar**, glavni herbicid za zatiranje enoletnih širokolistnih plevelov, ki ga v neizenačenih posevkih svetujemo **v split aplikaciji 2 x po 0,25 L/ha v razmiku 10-12 dni**. V posevkih, kjer je bil Belkar prvič uporabljen v fazi, ko je najmanjša oljna ogrščica bila v razvoju vsaj 2 pravih listov, tretiranje čez 10-12 dni ponovimo s polovičnim odmerkom 0,25 L/ha. Zaradi napovedanega toplega vremena bo delovanje herbicida še močnejše, zato se odsvetujejo kombinacije s fungicidi in foliarnimi gnojili.
- **Opozorilo:** ne priporoča se kombinacija s fungicidi na osnovi tebukonazola in metkonazola ter foliarnimi gnojili na osnovi bora. Presledek med uporabo herbicida Belkar in temi sredstvi naj bo minimalno 10-14 dni.

Za korekcijo **travnatih plevelov in samoniklih žit** se priporoča uporaba herbicida **Agil 100 EC v odmerku 0,75-1,0 L/ha**, z dodatkom močila **Nu-Film-Premium v odmerku 30 mL/hL**, vendar z ukrepom ne hitimo, temveč počakamo na popolni vznik ozkolistnih plevelov; ta ukrep lahko izvedemo sočasno z drugo aplikacijo herbicida Belkar ali kasneje, ko izvajamo ukrep zatiranja glivičnih bolezni.

Zatiranje bolezni oljne ogrščice v jesenskem času

V jesenskem času je od bolezni na oljni ogrščici najpomembnejša **suha trohnoba koreninskega vratu in stebela**. V primeru okužbe stebela začne tkivo pokati, prizadene lahko tudi koreninski vrat in korenine, pri čemer rastline slabo rastejo, predčasno dozori ali pa propadejo. Najboljša zaščita je dovolj širok kolobar in uporaba fungicida v jesenskem času. V letošnji jeseni so zaradi občasnih ploh oz. padavin posevki pogosto mokri. Višje temperature in vlaga pa dodatno potencirata možnost za okužbo. Zato priporočamo, da se posevki nujno zaščitijo s fungicidom, ko dosežejo razvojno fazo 7-8 listov. **Priporočilo:**

- fungicid **Orius 25 EW** (tebukonazol) v **odmerku 1 L/ha**. V praksi se priporoča, da se odmerek prilagodi številu listov, npr. **v fazi 7-8 listov je odmerek 0,7-0,8 L/ha**. **Orius 25 EW** odlično zaščiti posevek oljne ogrščice pred boleznimi, ima pa zelo pomemben stranski učinek umirjanja rasti, kar vpliva na boljši razvoj korenin ter boljšo prezimitev. Ukrep opravimo, ko so temperature v času škropljenja in še vsaj 3 ure nad 12 °C.



Zapleveljen posevek



Belkar



Agil 100 EC in Nu-Film-Premium



Orius 25 EW

Varstvo oljne ogrščice

Varstvo pred škodljivci

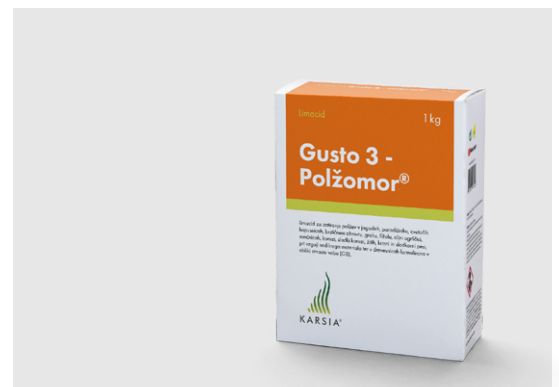
Potrebno je spremljati pojav **repne grizlice in bolhačev**, ki se zaradi toplega vremena še vedno pojavljajo in povzročajo škodo tudi na večjih posevkih. **Priporočilo:**

- insekticid **Mavrik 240 EW** v odmerku **0,2 L/ha**. Priporoča se dodajanje sredstva za zakisanje vode **pH minus** v odmerku **44-104 mL/hL vode**.

Na pozno sejanih posevkih in na delu parcel, kjer je ob robovih oljna ogrščica manjša, je še vedno potrebno spremljanje pojava **polžev**. Za zatiranje se lahko uporabi limacid **Polžomor-Gusto 3** v odmerku **6 kg/ha**.



Poškodbe bolhača



Polžomor

Prehrana oljne ogrščice

Foliarna prehrana oljne ogrščice

Bor je izredno pomembno mikrohranilo, katerega pomanjkanje lahko povzroči slabšo odpornost repice na nizke zimske temperature, ki lahko povzročijo **pokanje stebel**. Uporabite lahko foliarno gnojilo **Karsia Bor** v odmerku **2,0-3,0 L/ha** ali **Protifert Bor** v odmerku **1,5-2,5 L/ha**.

Na kasneje sejanih posevkih in tistih, ki rastejo na težjih hladnejših tleh, se pogosto pojavi pomanjkanje **fosforja**, kar vidimo kot **vijolično obarvanje listov**. Fosfor je tudi izredno pomemben za razvoj koreninskega sistema in pospeši mladostni razvoj kasneje sejanih posevkov, da se primerno razvijejo do zime. **Priporočilo:**

- Uporabite lahko foliarno gnojilo **Karsia Fosfor** v odmerku **3-5 L/ha**, kateremu v primeru slabše rasti oljne ogrščice lahko dodamo tudi **Protifert LMW** v odmerku **3,5 L/ha** ali **Drin** v odmerku **1,25 L/ha**.



Pomanjkanje fosforja



Karsia Fosfor in Protifert LMW

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen poprh in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin.

V ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium**  **v odmerku 30 mL/100 L**. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.



Nu-Film-Premium

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnim sredstvom:

- **pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno



pH minus

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki so lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot so **mróz, zmrzal, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**. V takem primeru se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres.

Sredstva na osnovi aminokislin:

- **Protifert LMW**  **v odmerku 3,5 L/ha** (350 mL/hL)
- **Drin** **v odmerku 0,4-1,7 L/ha** (40-170 mL/hL)

Sredstva na osnovi morskih alg:

- **Goëmar BM 86**  **v odmerku 3,0 L/ha** (300 mL/hL)
- **ExelGrow**  **v odmerku 1,0 L/ha** (1000 mL/hL)



Protifert LMW in Drin



ExelGrow in Goëmar BM 86

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. **Porabo vode prilagodimo vzgojni obliki.**

Splošna priporočila

OPOZORILO: Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. In 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.